

Examen HAVO 2021

muziek

tijdvak 3

woensdag 7 juli

9.00 - 11.30 uur

Vergeet niet je op te zetten!

Klik op 'Start' om te beginnen.

Start ▶

Tijdens het examen kun je de volgende knoppen gebruiken:

 ingesproken tekst

 regelen van het volume

 uitleg van het programma

 ga een pagina terug of verder

 ga naar het begin of het einde van het examen

Voor het openen van bronnen gebruik je de volgende knop:

 geluidsfragment

Hiernaast kun je testen of het geluid goed functioneert.

Het examen bestaat uit zes blokken met in totaal 52 vragen.
Voor dit examen zijn maximaal 74 punten te behalen.
Voor elke vraag staat hoeveel punten met een goed antwoord behaald kunnen worden.

Blok 1 Imagine Dragons - Natural

Blok 2 J. Dowland - If my complaints could passions move

Blok 3 C. Schumann - Trio voor piano, viool en cello, deel 1

Blok 4 Dr. Buzzard's Original Savannah Band - Cherchez La Femme

Blok 5 F. Poulenc - Concert voor twee piano's en orkest, deel 1

Blok 6 Calvin Harris & Rag'n'Bone Man - Giant

Geef niet meer antwoorden (redenen, voorbeelden e.d.) dan er worden gevraagd. Als er bijvoorbeeld twee redenen worden gevraagd en je geeft meer dan twee redenen, worden alleen de eerste twee in de beoordeling meegeteld.

Blok 1 Imagine Dragons - Natural

Dit vragenblok gaat over de song *Natural* uit 2018 van de Amerikaanse band Imagine Dragons.

De vragen 1 en 2 hebben betrekking op hetzelfde fragment.

Het fragment is de intro en couplet 1 en is geheel vocaal.

(1p) Geef de technische term voor deze uitvoeringswijze.

Het fragment is de intro en couplet 1. Het akkoordenschema wordt steeds herhaald.

(1p) Welke opeenvolging van akkoorden geeft het akkoordenschema juist weer?

- A D-majeur - A-majeur
- B D-majeur - a-mineur
- C d-mineur - A-majeur
- D d-mineur - a-mineur

- 1 Will you hold the line,
- 2 when every one of them has given up and given in, tell me
- 3 In this house of mine
- 4 nothing ever comes without a consequence or cost tell me
- 5 Will the stars align
- 6 Will heaven step in will it save us from our sin, will it?
- 7 'Cause this house of mine stands strong.

Het fragment is couplet 1. De tekst is weergegeven.
De regels 1, 3, 5 en 7 zijn gebaseerd op hetzelfde motief.

(1p) Welk notenvoorbeeld geeft dat motief juist weer?

De vragen 4 en 5 hebben betrekking op hetzelfde fragment.

Het fragment is het refrein. De componist van de song zegt dat de song onder meer gaat over jezelf hard maken om elke tegenslag aan te kunnen.

(2p) Noem twee manieren waarop deze betekenis in het fragment wordt verklankt. Eén manier gelet op de zang en één manier gelet op de begeleiding. Laat de dynamiek buiten beschouwing.

Het fragment is het refrein. Het ritme van de melodie wordt steeds herhaald.

(1p) Welk notenvoorbeeld geeft dat ritme het best weer?

De vragen 6 en 7 hebben betrekking op hetzelfde fragment.

Het fragment is de bridge en is in de uitwerkbijlage schematisch weergegeven.

De gitaar speelt soms unisono met de zang en soms parallel met de zang.

(1p) Kruis de twee maten aan waarin de gitaar geheel unisono met de zang speelt. Laat de bastonen van de gitaar steeds buiten beschouwing.

Het fragment is de bridge en is in de uitwerkbijlage schematisch weergegeven.

De gitaar speelt soms unisono met de zang en soms parallel met de zang.

(1p) Kruis de twee maten aan waarin de gitaar geheel parallel met de zang speelt. Laat de bastonen van de gitaar steeds buiten beschouwing.

Het fragment is het slot en duurt vier maten. Maat 4 is in de uitwerkbijlage schematisch weergegeven.

- (2p) Kruis in het schema in de uitwerkbijlage aan op welk moment:**
- de laatste lettergreep van 'na-tu-RAL' valt;
 - de handclap / snaredrum de laatste keer inzet.

Blok 2 J. Dowland - If my complaints could passions move

Dit vragenblok gaat over het lied *If my complaints could passions move* uit 1597 van de Engelse componist John Dowland (1563-1626).

Het fragment is couplet 1. De tekst is in de uitwerkbijlage afgedrukt.

(1p) Geef met vier letters de vorm weer. Accenten zijn niet nodig.

Het fragment is het begin van couplet 1.

**(1p) Begint het fragment met een majeur- of mineurakkoord?
Eindigt het fragment met een majeur- of mineurakkoord?**

	begin	einde
A	majeurakkoord	majeurakkoord
B	majeurakkoord	mineurakkoord
C	mineurakkoord	majeurakkoord
D	mineurakkoord	mineurakkoord

Het fragment is het begin van couplet 2. De luitpartij is in de uitwerkbijlage afgedrukt.

Op drie plaatsen speelt de luit een arpeggio. Dat wil zeggen dat de noten van een samenklank niet gelijktijdig (zoals genoteerd) gespeeld worden, maar snel na elkaar.

(2p) Geef met pijlen boven de notenbalk de drie samenklanken aan die als een arpeggio gespeeld worden.

Het fragment komt uit couplet 2. De melodie is in de uitwerkbijlage onvolledig afgedrukt.

(2p) Noteer de toonhoogte. De beginnoot, de eindnoot en het ritme zijn gegeven.

Het fragment is het begin van couplet 3. De zang eindigt met het woord 'despair' (wanhoop).

(2p) Noem twee manieren waarop het einde van de zin is vormgegeven.

Zowel fragment 1 als fragment 2 is het begin van couplet 1. Fragment 2 komt uit een andere uitvoering van het lied.

(2p) Noem twee verschillen tussen beide fragmenten. Richt één antwoord op de toonhoogte en één antwoord op de klankkleur van de zang. Ga bij je antwoord uit van fragment 2.

Het fragment is het slot van het lied.

(1p) Op welke toon uit het akkoord eindigt de zangmelodie?

op de:

- A grondtoon
- B terts
- C kwint

Blok 3 C. Schumann - Trio voor piano, viool en cello, deel 1

Dit vragenblok gaat over deel 1 uit het *Trio voor piano, viool en cello* uit 1846 van de Duitse componiste Clara Schumann (1819-1896). Dit deel staat in de hoofdvorm.

Het fragment is thema 1. De melodie is weergegeven.

(1p) In welke toonsoort begint het fragment?

Het fragment is thema 1 en een gevarieerde herhaling daarvan. De viool speelt de melodie van thema 1, de piano speelt de melodie in de gevarieerde herhaling.

(1p) Geef in het notenvoorbeeld in de uitwerkbijlage met een pijl aan vanaf welke noot de melodie van de herhaling afwijkt van thema 1.

Het fragment is thema 2. De piano speelt thema 2. De viool speelt een tegenmelodie.
De vioolpartij is weergegeven.

(2p) Geef de volledige namen van de intervallen onder de haken.

Het fragment is thema 2 en de gevarieerde herhaling van thema 2. Van het begin is de bovenstem van de piano weergegeven.

(1p) Op welke toonhoogte wordt thema 2 gevarieerd herhaald?

op een:

- A kleine secunde lager
- B grote secunde lager
- C kleine terts lager
- D grote terts lager

De vragen 20 en 21 hebben betrekking op dezelfde fragmenten.

Zowel fragment 1 als fragment 2 is thema 2 met de gevarieerde herhaling. In beide fragmenten spelen behalve de piano ook de viool en de cello.

(1p) Noem de overeenkomst tussen fragment 1 en fragment 2, gelet op de samenklank van de viool en de cello.

Zowel fragment 1 als fragment 2 is thema 2 met de gevarieerde herhaling. In beide fragmenten spelen behalve de piano ook de viool en cello.

(2p) Noem twee verschillen tussen fragment 1 en fragment 2, gelet op de viool en cello. Ga bij je antwoord uit van fragment 2. Laat de dynamiek buiten beschouwing.

Thema 1 en (het begin van) thema 2 uit de expositie zijn weergegeven.

thema 1

(begin) thema 2

Het fragment is een gedeelte uit de doorwerking.

(1p) Van welk materiaal uit de expositie wordt in het fragment gebruikgemaakt?

van materiaal uit:

- A alleen thema 1
- B alleen thema 2
- C thema 1 en 2
- D geen van beide thema's

Fragment 1 komt uit de expositie. Fragment 2 komt uit de reprise.

(1p) Wat is het verschil tussen fragment 1 en fragment 2, gelet op de rolverdeling tussen piano en viool?

Het fragment komt uit het slot.

(1p) Geef de technische term voor de tempoverandering in het fragment.

**Blok 4 Dr. Buzzard's Original Savannah Band
- Cherchez La Femme**

Dit vragenblok gaat over de song *Cherchez La Femme* uit 1976 van Dr. Buzzard's Original Savannah Band. De song heeft kenmerken van disco en van Caraïbische genres zoals calypso, rumba en chachacha.

De vragen 25 en 26 hebben betrekking op hetzelfde fragment.

Het fragment is het begin van de intro.

(1p) Welk notenvoorbeeld geeft het ritme van de trompetten juist weer?

Het fragment is het begin van de intro. De melodie is in de uitwerkbijlage onvolledig afgedrukt.

In twee maten ontbreekt bij dezelfde noot een kruis.

(1p) Noteer de twee ontbrekende kruizen.

Het fragment is het einde van de intro. De melodie is in gedeeltes weergegeven, maar niet in de juiste volgorde.

(2p) Zet de gedeeltes in de juiste volgorde. Sommige gedeeltes komen twee keer voor. Twee antwoorden zijn gegeven.

Het fragment komt uit het einde van de intro. Hierin speelt een elektrische gitaar met een sterk vervormde klank een kort dalend motief.

(2p) Geef de technische term voor het melodisch verschijnsel in dat dalende motief.

Geef de technische term voor het ritmisch verschijnsel in dat dalende motief.

gedeelte 1

Tommy Mottola lives on the road
He lost his lady, two months ago
maybe he'll find her, maybe he won't
Oh no, never, no, no

gedeelte 2

He sleeps in the back of his big grey Cadillac
Oh my honey
Blowin' his mind on cheap grass and wine
oh ain't it crazy baby, yeah

Het fragment is het begin van couplet 1. Je zou het fragment kunnen verdelen in twee gedeeltes. Ter oriëntatie is de tekst weergegeven.

(2p) Noem een verschil tussen gedeelte 1 en gedeelte 2, gelet op de drum.

Noem een verschil tussen gedeelte 1 en gedeelte 2, gelet op de basgitaar.

Ga bij je antwoord uit van gedeelte 2.

Het fragment is het slot van couplet 1. Verschillende instrumenten spelen twee keer na elkaar een motief. Het ritme van dit motief is weergegeven.

(1p) Welke twee verschillende instrumenten spelen achtereenvolgens dat motief?

- 1 tired of roaches and tired of rats, I know she is, oh
- 2 so her noble man says "baby I understand" oh my honey
(ooh ooh ooh ooh)

Het fragment komt uit couplet 2. De tekst is weergegeven.
In het fragment zingen ook de backing vocals.

(2p) Noem twee verschillen tussen regel 1 en regel 2, gelet op de backing vocals. Ga bij je antwoord uit van regel 2.

Het fragment komt uit het slot. Hierin klinken enkele gezongen motieven. Deze motieven zijn weergegeven.

1
cher - chez la fem - me

2
a - mo - re__ a - mo - re__ be mine be mine

3
oh oh oh oh oh

4
c'est si bon c'est si bon c'est si bon c'est si bon

5
be mine

**(2p) Noteer de volgorde waarin elk motief voor het EERST klinkt.
Eén antwoord is gegeven.**

Blok 5 F. Poulenc - Concert voor twee piano's en orkest, deel 1

Dit vragenblok gaat over deel 1 uit het *Concert voor twee piano's en orkest* uit 1932 van de Franse componist Francis Poulenc (1899-1963).

Het fragment is het begin. Je zou kunnen zeggen dat het orkest voortdurend als één groot slaginstrument klinkt.

(2p) Noem twee manieren waarop dit effect wordt gerealiseerd.

De vragen 34 en 35 hebben betrekking op hetzelfde fragment.

In het fragment spelen de piano's om de beurt. Maat 1 en 2 van de piano die begint, zijn weergegeven.

melodisch motief

The musical notation shows two piano parts in 4/4 time. The first piano part (labeled 1) starts in the first measure with a series of chords in the right hand and a melodic line in the left hand. The second piano part (labeled 2) starts in the second measure with a melodic line in the right hand and a chord in the left hand.

De andere piano zet in maat 2 in.

(2p) Noem twee verschillen tussen beide pianopartijen gelet op het melodisch motief. Ga bij je antwoord uit van de piano die als tweede inzet.

In het fragment spelen de piano's om de beurt. Maat 1 en 2 van de piano die begint, zijn weergegeven.

begeleidingsstem

1 2

De andere piano zet in maat 2 in.

(2p) Noem twee overeenkomsten tussen beide pianopartijen gelet op de begeleidingsstem. Laat de articulatie en de dynamiek buiten beschouwing.

Het fragment bestaat uit acht maten. Als je het fragment verdeelt in twee keer vier maten ontstaat de vorm A - A'.

(2p) Verklaar het accent bij A'. Geef twee antwoorden. Laat de instrumentatie en de dynamiek buiten beschouwing.

De vragen 37 en 38 hebben betrekking op hetzelfde fragment.

In het fragment speelt een slaginstrument.

(1p) Welk slaginstrument is dat?

Het fragment bestaat uit zes maten. Elke twee maten is het ritme van de melodie hetzelfde.

(1p) Noteer het ritme van de melodie. Maak daarbij alleen gebruik van:

In het fragment klinkt de melodie in de hoge pianopartij. De begeleiding klinkt in de klarinetten, de lage strijkers en de lage pianopartij.

(1p) Geef de technische term voor de begeleiding.

Van het fragment is de melodie in de uitwerkbijlage onvolledig afgedrukt.

(1p) Noteer de ontbrekende noten (toonhoogte en ritme).

Je zou kunnen zeggen dat het fragment een sprookjesachtige sfeer heeft.

(2p) Noem twee manieren waarop deze sprookjesachtige sfeer wordt verklankt. Laat de instrumentatie buiten beschouwing.

In het fragment klinkt in de hoogste pianopartij twee keer een korte melodie.

(1p) Met welk interval wordt de melodie beide keren afgesloten?

met een:

- A terts
- B kwart
- C kwint
- D octaaf

Het fragment komt uit het slot van het deel. De bovenstem van een pianopartij is in de uitwerkbijlage afgedrukt.
Vanaf maat 3 verandert de articulatie waardoor steeds dezelfde noot geaccentueerd wordt.

(1p) Omcirkel in maat 3 alle noten die geaccentueerd worden.

Blok 6 Calvin Harris & Rag'n'Bone Man - Giant

Dit vragenblok gaat over de song *Giant* uit 2019 van Calvin Harris & Rag'n'Bone Man.
De klank is een halve toon lager dan de notatie.

De vragen 44 en 45 hebben betrekking op hetzelfde fragment.

De song *Giant* heeft geen intro, maar begint direct met een couplet. Het fragment is couplet 1. De tekst is in de uitwerkbijlage afgedrukt.

(1p) Geef met letters en waar nodig accenten, de vorm weer.

Het fragment is couplet 1. De tekst en de vertaling zijn weergegeven.

- 1 I understood loneliness before I knew what it was,
- 2 saw the pills on your table for your unrequited love
- 3 I would be nothing without you holding me up,
- 4 **now I'm strong enough for both of us, both of us, both of us, both of us**

- 1 Ik begreep wat eenzaamheid was voordat ik wist wat het was,
- 2 (ik) zag de pillen op jouw tafel voor jouw onbeantwoorde liefde
- 3 Ik zou niets zijn als jij me niet zou dragen
- 4 **nu ben ik sterk genoeg voor ons allebei, allebei, allebei, allebei.**

(2p) Noem twee manieren waarop de betekenis van de tekst van regel 4 benadrukt wordt, gelet op de zang.

Het fragment is het begin van het refrein. De tekst 'I am a giant Oh' wordt twee keer gezongen.

(1p) Welk notenvoorbeeld geeft de zang het best weer?

A
I am a gi-ant Oh

B
I am a gi-ant Oh

C
I am a gi-ant Oh

D
I am a gi-ant Oh

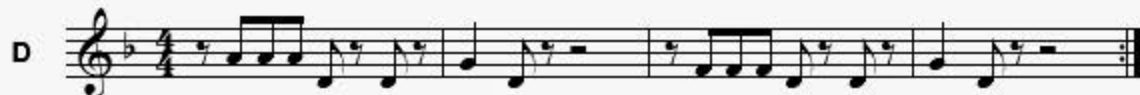
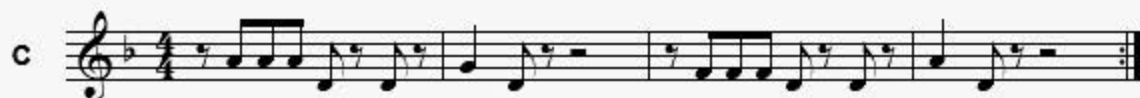
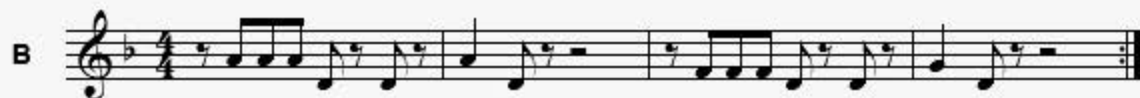
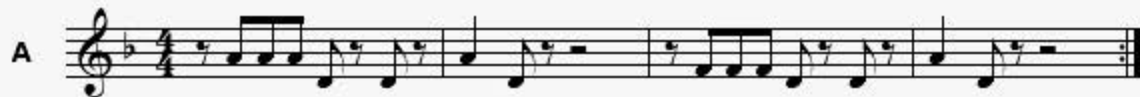

Het fragment is een gedeelte uit het refrein. De tekst is in de uitwerkbijlage in een schema afgedrukt.

(1p) Geef in het schema in de uitwerkbijlage met kruisjes aan of de tekst 'I am' op de tel of voor de tel inzet. Het eerste antwoord is gegeven.

Het fragment is het begin van het tussenspel.

(1p) Welk notenvoorbeeld past het best bij het fragment?

Fragment 1 is een gedeelte van couplet 1. Fragment 2 is een gedeelte van couplet 2.

(2p) Noem twee verschillen tussen beide fragmenten, gelet op de drum- en percussiesounds. Ga bij je antwoord uit van fragment 2. Een antwoord als 'Er spelen meer instrumenten mee', is niet voldoende.

Het fragment is uit de bridge. De partij van de backing vocals is in de uitwerkbijlage onvolledig afgedrukt.

(1p) Noteer de toonhoogte. Het ritme en de eerste noot zijn gegeven.

Het fragment is een gedeelte van de bridge en bestaat uit veertien maten. In het fragment wordt spanning opgebouwd. Dit gebeurt onder meer doordat er steeds meer instrumenten / lagen bij komen.

(3p) Kruis in het schema in de uitwerkbijlage aan in welke maat de eerste inzet van elk instrument / van elke laag plaatsvindt. De inzet van de backing vocals is gegeven.

Let op, sommige instrumenten / lagen zetten in dezelfde maat in.

Het fragment is het slot.

(1p) Op welk moment klinkt de laatste toon van de song?

- A net voor de vierde tel
- B op de vierde tel
- C net voor de eerste tel
- D op de eerste tel

Dit was de laatste vraag van het examen.

Klik op of onder in het scherm als je de vragen nog eens wilt langslopen.

Klik op de knop 'Stoppen' als je klaar bent.

Bronvermelding

De in dit examen gebruikte bronnen zijn vermeld in het examen zelf en/of in het correctievoorschrift, dat na afloop van het examen wordt gepubliceerd.

Einde